

Decizie majora a CJUE cu privire la dreptul de deducere a TVA. Așteptam conformarea la nivel național

Contribuabilii români care se confruntă cu dificultăți în privința obținerii dreptului de deducere a TVA primesc un sprijin important din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), prin decizia emisă recent în cauza C-430/19 – C.F. SRL împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF). Unul din cele mai importante aspecte stabilite prin decizie este acela ca dreptul de deducere a TVA nu trebuie condiționat de prezentarea unor documente suplimentare față de factura fiscală.

În cauza menționată, contribuabilului i-a fost refuzat dreptul de deducere a TVA pentru o serie de achiziții din cauza comportamentului pretins inadecvat al furnizorilor și pentru ca nu a putut prezenta alte documente justificative în afara facturii fiscale.

CJUE confirmă însă faptul ca dreptul de deducere a TVA **nu poate fi refuzat** dacă beneficiarul achiziției **nu deține alte documente** suplimentare în afara de factura, doar în baza unor **simple banuiri** de fraudă din partea administrației fiscale, nesuținute de dovezi care să ateste ca tranzacția în cauză nu s-a realizat efectiv.

Acesta este un subiect intens dezbătut în cadrul controalelor în România, abordarea inspectorilor fiscali din practica fiind aceea de a respinge dreptul de deducere dacă contribuabilul nu prezintă documente suplimentare pentru achizițiile sale.

Un alt aspect pozitiv al deciziei CJUE este acela ca forul european se referă atât la achiziții de bunuri, cât și la **achiziții de servicii**. Precizarea este extrem de importantă având în vedere practica autorităților locale de a solicita în mod repetitiv documente justificative diverse pentru a proba existența anumitor prestări de servicii, care sunt analizate, de regulă, pe baza unor criterii subiective. În plus, de cele mai multe ori, inspectorii fiscali consideră ca aceste documente sunt insuficiente.

Decizia instanței europene analizează și importanța acordării accesului contribuabilului la informațiile din dosarul sau administrativ, în baza cărora se emite decizie de impunere. Conform Curții, în cazul în care contribuabilul solicita date din dosar, dar este refuzat, decizia de impunere emisă la finalul inspecției fiscale ar trebui să fie **nula de drept**, dacă se demonstrează ca finalitatea controlului ar fi fost diferită, în situația în care contribuabilul ar fi avut acces la date.

Ce urmează la nivel local?

Decizia CJUE reprezintă, aşadar, o extensie naturală a prerogativelor dreptului de deducere bazat pe principii europene (proporţionalitate, neutralitate şi securitate juridică).

Cu toate acestea, practica naţională nu a ținut cont în multe circumstanţe de principiile europene, confirmate constant de jurisprudenţa europeană. Or acest comportament al autorităţii fiscale, valabil încă din 2007, este de natură să limiteze, ba chiar să facă **imposibila sau excesiv de dificila** exercitarea dreptului de deducere a TVA pentru anumiţi contribuabili de bună-credinţă.

Ca urmare a deciziei CJUE, ar fi firesc ca **autorităţile fiscale centrale** (Ministerul Finanţelor Publice, ANAF – structura centrală) să ia o poziţie fermă în linie cu ordinea juridică europeană, pentru a evita, după mai mult de un deceniu de la aderarea României la Uniunea Europeană, abordări considerate nejustificate la cel mai înalt nivel al justiţiei europene.

O atitudine fermă în această direcţie din partea autorităţilor centrale, pe lângă faptul că ar crea un nivel de certitudine necesar atât contribuabililor, cât şi administraţiei fiscale, stabilind premisele unei intrări în normalitate, ar elimina şi anumite practici incorecte ale inspectorilor fiscali, des întâlnite în relaţia cu contribuabilii. Este vorba în mod special de plasarea în aceeaşi categorie a documentelor necesare justificării dreptului de deducere a cheltuielilor din perspectiva impozitului pe profit şi a celor necesare în vederea justificării deducerii TVA, practica, evident, ilegală.

În concluzie, este esenţial ca decizia CJUE să fie urmată de adoptarea unor **reglementări clare**, care să stabilească, fără a lăsa loc la interpretări, faptul că factura fiscală este singurul document necesar în vederea deducerii TVA.